

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Y. H.**
státní příslušnost Běloruská republika
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2025, č. j. OAM-454/VL-VL12-VL14-Z-2025, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 23. 4. 2025, č. j. OAM-454/VL-VL12-VL14-Z-2025, **se ruší.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného: žalovaný jím žalobce zajistil v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dobu trvání zajištění žalovaný stanovil dle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 4. 8. 2025.

II. Relevantní skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

2. Dne 16. 4. 2025 žalobce kontrolovala hlídka cizinecké policie. Žalobce se prokázal již neplatným cestovním pasem a neplatným průkazem k trvalému pobytu. Z lustrací hlídka zjistila, že žalobce nedisponuje žádným platným oprávněním k pobytu na území České republiky. Žalobce téhož dne policejní hlídka zajistila dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
3. Dne 16. 4. 2025 rozhodla cizinecká police o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem jeho správního vyhoštění. Rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce na dobu tří let cizinecká police vydala dne 11. 12. 2024, nabylo právní moci dne 21. 1. 2025; žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně od 21. 2. 2025.
4. V řízení o zajištění policejní orgán žalobce slyšel jako účastník řízení. Po poučení a za účasti tlumočníka mj. vypověděl, že je asi 7 let rozvedený, aktuálně má přítelkyni, v České republice má dvě nezletilé děti, které byly svěřeny do péče matky, výživné neplatí, neměl by na svou obživu. S dětmi se stýká asi 10 x za rok. Naposledy to bylo na počátku roku 2025. Pracuje brigádně. Je zdravý. Je si vědom toho, že v České republice pobývá bez platného pobytového titulu. V Bělorusku žije jeho matka a hrozí mu tam vězení za pomoc Ukrajincům. Před policejním orgánem podala vysvětlení i bývalá manželka žalobce, potvrdila, že žalobce má dvě nezletilé děti (narozeny v roce 2008 a 2010), nesdílí s žalobcem již asi 8 let společnou domácnost, žalobce se s dětmi stýká asi 5x za rok. Na výživu dětem nepřispívá.
5. Z policejního spisu je dále patrné, že žalobce pobývá v České republice od roku 2004, disponoval různými formami pobytových oprávnění. V roce 2004 podal první žádost o mezinárodní ochranu; tu vzal zpět před rozhodnutím ve věci samé. Poslední povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana České republiky zaniklo pravomocně dne 23. 10. 2023. Žalobce byl odsouzen celkem za tři trestné činy (neplacení výživného, krádež a ohrožení pod vlivem návykové látky); též se dopustil přestupkových jednání. Dne 11. 12. 2024 byl žalobce správně vyhoštěn na tři roky, měl povinnost vycestovat do 20. 2. 2025.
6. Dne 17. 4. 2025 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu.
7. Dne 23. 4. 2025 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o (pře)zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Vycházel z informací poskytnutých mu policejními složkami, zejména z rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 17. 4. 2025 a protokolu o jeho výsledku ze dne 16. 4. 2025. Konstatoval, že žalobce pobýval na území České republiky bez platného oprávnění, nelegálně i pracoval, byl vyhoštěn, cítí se zdravý a nemá stálou adresu. Žalovaný výslovně uvedl, že žalobce není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, přičemž v řízení o správním vyhoštění nenaznačil nic, z čeho by na jeho příslušnost k této kategorii bylo možno usuzovat. Je totiž zdravý. Žádost o mezinárodní

ochranu podal až po svém zajištění cizineckou policií. Z jeho výpovědi nevyplývalo nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný usoudil, že žádost podal pouze ve snaze oddálit realizaci správního vyhoštění. Žalovaný dále konstatoval, že v případě žalobce nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění. Závěrem odůvodnil délku zajištění.

8. Dne 29. 4. 2025 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Je proti Putinovi a Lukašenkovi, nesouhlasí s konfliktem na Ukrajině, Bělorusko opustil již v roce 2004, má strach o svůj život, pomáhal Ukrajině, s dodávkou a převážel věci medicínské potřeby a zbraně. Jeho matka v Bělorusku byla předvolána na policii.

III. Žaloba

9. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a domáhá se jeho zrušení.
10. Zdůrazňuje, že se žalovaný v řízení o zajištění dle zákona o azylu omezil jen na zjištění policie v řízení o zajištění žalobce dle zákona o pobytu cizinců. S informacemi navíc pracoval selektivně, zohlednil přednostně ty svědčící v jeho neprospěch a zcela opominul ty jdoucí v jeho prospěch.
11. Nesouhlasí s tím, že nebyl vyslechnut a s posouzením alternativ k zajištění. Napadené rozhodnutí má za nepřezkoumatelné z důvodu délky zajištění. Namítá též absenci účinného soudního přezkumu v rozumných intervalech.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaný navrhl její zamítnutí jako nedůvodné a odkázal na spisový materiál. Zdůraznil účelovost žalobcovy žádosti o azyl.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
14. Co se týká rozsahu přezkumu napadeného rozhodnutí, postupoval soud v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních

bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS).

15. Krajský soud v napadeném rozhodnutí zjistil takové vady, k nimž byl povinen přihlédnout i bez návrhu [srovnej § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Uzavírá proto, že **žaloba je důvodná**.
16. Žalovaný v narativní části svého rozhodnutí shrnuje skutkový stav, který zjistil z obsahu policejního spisu vedeného v řízení o zajištění žalobce dle zákona o pobytu cizinců. Konstatuje mj., že žalobce má na území České republiky dvě nezletilé děti, k nimž má vyživovací povinnost.
17. Z protokolu o výsledku žalobce před policejním orgánem ze dne 16. 4. 2025, jakož i z podaného vysvětlení jeho bývalé manželky, plyne, že žalobce má vyživovací povinnost ke dvěma nezletilým dětem, které byly svěřeny do péče matky a které žijí na území České republiky. Žalobce se s dětmi (občasně) stýká.
18. Na základě takto zjištěného stavu ovšem žalovaný činí závěr (srov. strana 4, druhý odstavec napadeného rozhodnutí), že žalobce není zranitelnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Znění tohoto ustanovení cituje a k odůvodnění přijatého závěru dodává, že žalobce je zdrav (sic!).
19. Žalovaný nicméně zcela přehlíží, že dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, který pro účely tohoto zákona vymezuje základní pojmy, se za zranitelnou osobu považuje i *rodič s nezletilým dítětem*.
20. Byť tedy žalovaný skutkově zjišťuje, že žalobce má nezletilé děti, které se nacházejí na území České republiky, k nimž má vyživovací povinnost (tedy nebyl zbaven své rodičovské odpovědnosti) a s nimiž se stýká, činí závěr o tom, že žalobce není zranitelnou osobou (tedy že není rodičem s nezletilým dítětem).
21. Takové odůvodnění napadeného rozhodnutí neobstojí. Je zcela nepřezkoumatelné pro svou vnitřní rozpornost. Právní závěry žalovaného totiž nekorespondují se skutkovými zjištěními. Z napadeného rozhodnutí tak není patrný vztah mezi skutkovými úvahami a hodnocením důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.
22. Pokud jde o obsah pojmu nepřezkoumatelnosti, odkazuje soud na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38), z níž se podává, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud či správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě či odvolání nebo vyjádření; proč považoval (žalobní) námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dle judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS

84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces a vylučujících libovůli při rozhodování, i povinnost soudů, resp. správních orgánů, svá rozhodnutí řádně odůvodnit (ve správním soudnictví srov. § 54 odst. 2 s. ř. s., ve správním řízení § 68 odst. 3 správního řádu).

23. Ke zjištěným vadám přitom soud ve smyslu výše citovaného rozhodnutí *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (viz bod 14 tohoto rozsudku) musí přihlédnout *ex officio*.
24. Krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné primárně pro rozpornost závěru o tom, že žalobce není zranitelnou osobou.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

25. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného v nynější věci neobstojí pro svou nedostatečnost a napadené rozhodnutí je na místě zrušit pro jeho nepřezkoumatelnost.
26. Krajský soud pro úplnost dodává, že ve výroku tohoto rozsudku současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení. Vychází z právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS, dle něhož „po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno (...). Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím, jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“ Citovaný právní názor je použitelný i na právě řešenou věc a krajský soud nemá důvod postupovat v souzené věci jinak.
27. V této souvislosti důrazně upozorňuje soud na § 46a odst. 13 písm. c) zákona o azylu, podle něhož musí být zajištění podle zákon o azylu „bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno, rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění (...)“.
28. Konečně krajský soud uvádí, že s ohledem na výše přdestřený právní názor pro nadbytečnost již nevypočítával další žalobní námitky.
29. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť z obsahu spisu nevyplývá, že by úspěšnému žalobci nějaké náklady v souvislosti s tímto řízením vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 16. května 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně